Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	22 oktober 2024
Portefeuille(s)	Bedrijfsvoering
Portefeuillehouder(s):	Hester van Buren
Behandeld door	Directie Financiën en Inkoop. Bestuurszaken .financiën@amsterdam.nl
Onderwerp	Bestuurlijke reactie op het initiatiefvoorstel Geef het goede voorbeeld en betaal de echte prijs van het raadslid Hofland.

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 11-januari 2024 heeft raadslid Hofland (D66) een initiatiefvoorstel ingediend getiteld “Geef het goede voorbeeld en betaal de echte prijs”:

Met dit voorstel wordt het college gevraagd om:

1. In te stemmen met genoemd initiatiefvoorstel
2. Het college van burgemeester en wethouders te verzoeken:
    a. De toeleveringsketens van de eigen organisatie van de gemeente Amsterdam stapsgewijs transparant te maken door ze te (laten) toetsen op kwetsbaarheden op het gebied van maatschappelijke-, milieu- en klimaatimpact;
    b. True pricing toe te passen in een concrete aanbesteding. Deze testcase vorm te geven door samen met toeleveranciers de milieuprijs van CO2 te berekenen en deze in de reguliere inschrijfprijs van een aanbesteding te verwerken;

Op 16mei 2024 heeft raadslid Hofland daarbij het College gevraagd om:

    c. Nog meer in gesprek te gaan met Amsterdamse bedrijven in het kader van true pricing. Het doel van de gesprekken is de Amsterdamse bedrijven te verzoeken proeven te doen met het laten zien van de echte prijs van producten aan consumenten.

Het college waardeert het werk dat de indiener heeft verzet om dit voorstel te schrijven en uw betrokkenheid tot dit onderwerp. Daarbij wordt het op prijs gesteld dat met het initiatiefvoorstel goede afstemming is gezocht met het college en de inhoudelijk betrokken ambtenaren om tot een uitvoerbaar voorstel te komen.

Wat is True Pricing:
True pricing verwijst naar de echte prijs van een product als we ook de verborgen kosten van schade aan milieu, dier en mens meenemen.

Per onderdeel van het voorstel treft u hier onder een reactie van het college aan.

a. De toeleveringsketens van de eigen organisatie van de gemeente Amsterdam stapsgewijs transparant te maken door ze te (laten) toetsen op kwetsbaarheden op het gebied van maatschappelijke-, milieu- en klimaatimpact;
In het initiatiefvoorstel wordt gevraagd één keten in beeld te brengen, waar koffie en thee en openbare verlichting als kansrijk worden gezien. Aangezien de aanbesteding Warme en Koude dranken in voorbereiding is, past het goed in de planning. Daarom zal er worden opgenomen ddat de leverancier meewerkt met een onderzoek naar de echte prijs van hun koffie. Dit onderzoek zal ongeveer € 40.000 kosten en kan worden gefinancierd vanuit de bestaande middelen. Er is voor alleen koffie gekozen omdat dit verreweg het meest geconsumeerd wordt.

b. True pricing toe te passen in een concrete aanbesteding. Deze testcase vorm te geven door samen met toeleveranciers de milieuprijs van CO2 te berekenen en deze in de reguliere inschrijfprijs van een aanbesteding te verwerken;
De titel van dit onderdeel is wat verwarrend, het gaat namelijk zo belezen we niet om het toepassen van true pricing in een aanbesteding maar het hangen van een prijs aan de CO2 uitstoot en dit meenemen in de inschrijfprijs. Dit gaat minder ver dan true pricing. We zijn in onze beantwoording uitgegaan van deze interpretatie en niet van het meenemen van true pricing in een aanbesteding.

Om dit toe te passen is het van belang dat er in de markt al ervaring is met CO2-voetafdrukken, bijvoorbeeld met de MilieuKostenIndicator (MKI). Het fysieke domein leent zich hier goed voor aangezien er hier al gebruik wordt gemaakt van MKI-berekeningen.

Daarnaast is het van belang dat er daadwerkelijk budget is om deze ‘extra kosten’ in de inschrijfprijs mee te nemen. Bij investeringsvoorstellen boven € 1 miljoen dient al de CO2-uitstoot in kaart gebracht te worden. Vervolgens wordt hier een prijs aan gekoppeld door middel van de toepassingsregel duurzame investeringen. Er wordt momenteel nog geen daadwerkelijk budget hiervoor gereserveerd, maar in de toekomst is dit wel denkbaar. Het zou dan ook logisch zijn om met de testcase bij een investeringsvoorstel te beginnen, de CO2-prijs daar te berekenen en hier ook budgettaire consequenties aan te verbinden. De praktijk leert echter dat er veel tijd kan zitten tussen een investeringsvoorstel en de daadwerkelijke aanbesteding. Om deze testcase niet te veel te vertragen adviseren we om een budget ter beschikking te stellen voor deze testcase, zodat het ook in uitvoering kan worden gebracht. Dat geeft de gelegenheid om ook aanbestedingen te kiezen waarvoor in de investeringsfase nog geen (fictieve) CO2-prijs is berekend. Overigens volgt in Q3 2024 een evaluatie aan de raad van de CO2-beprijzing bij investeringen. Om het werkbaar te houden wordt de volgende werkwijze voorgesteld:

1. Vast te leggen dat het budget maximaal x% (bijvoorbeeld 20%) van de verwachte opdrachtsom mag bedragen;
2. Voor drie kansrijke aanbestedingen in kaart te brengen wat de impact en verwachte kosten zijn;
3. Hier één traject uit te kiezen waarvoor het budget wordt vrijgemaakt en de CO2-prijs kan wordt toegepast.

Voor het berekenen van de CO2-uitstoot kan gebruik worden gemaakt van dezelfde methodiek die we toepassen bij MKI-berekening. Uit de MKI-berekening kan de CO2eq waarde worden gehaald en de schaduwprijs daarvan kan vervangen worden voor de CO2-prijs, conform het Handboek milieuprijzen 2023 door CE Delft.

Om ervoor te zorgen dat het ook daadwerkelijk leidt tot duurzamere aanbiedingen wordt aangeraden om het mee te nemen als gunningscriterium in de aanbesteding. Indien dit niet wordt gedaan wordt de markt (waarschijnlijk) onvoldoende gestimuleerd om met een duurzamer aanbod te komen.

c. Nog meer in gesprek te gaan met Amsterdamse bedrijven in het kader van true pricing. Het doel van de gesprekken is de Amsterdamse bedrijven te verzoeken proeven te doen met het laten zien van de echte prijs van producten aan consumenten.

De suggestie van het lid Hofland om nog meer met bedrijven in gesprek te gaan over true pricing sluit helemaal aan bij het huidige beleidvan het college. Al enige jaren werkt Amsterdam samen met True Price in een partnerschap met Stichting DOEN om de toepassing van true pricing bij bedrijven verder te brengen en ook te werken aan het vergroten van bewustwording bij consumenten. In het kader van deze partnerschap zijn de afgelopen tijd vijf true price scans afgerond en meerdere scans in uitvoering, bij in totaal ruim tien bedrijven. Met verschillende bedrijven is True Price in gesprek over het verder integreren van true pricing in hun bedrijfsvoering, waaronder cateraars en supermarkten. Voor consumenten was de opening van de eerste True Price Supermarkt de Aanzet (in de eerste Jacob van Campenstraat) in 2020 een mijlpaal, waarmee lokaal en landelijk veel aandacht is gegenereerd. Op dit moment zijn daar 30-40 producten waar een true price voor kan worden betaald. In totaal heeft dit geleid tot 100.000 true price betalingen voor een bedrag van 25.000 euro. Inmiddels is dat flink uitgebreid, onder andere bij verschillende cateraars.

In het kader van de opgaveagenda Versterken Innovatie en Impact Ecosystemen (op 29 november 2023 vastgesteld in de raad) zet het college de samenwerking de komende tijd voort en bouwt zij die uit met de volgende activiteiten:

1. Bedrijven in staat te stellen de true price van producten en diensten te berekenen;
2. Bedrijven in staat stellen True price aan te bieden;
3. Consumenten stimuleren om true price te betalen (bewustwording);
4. True Price Coalitie versterken en uitbouwen;
5. Kennisdeling over True Pricing versterken;
6. Quick scan rol True Price bij Amsterdamse inkoop;
7. True Pricing komt steviger op landelijke en Europese agenda's te staan en de positie van Amsterdam als voorloper wordt versterkt

We bereiden met True Price op dit moment onder meer een actie voor rondom True Price koffie waar we horeca en hotels uitnodigen om met true pricing te experimenteren. Voor koffie, melk en plantaardige melk is een database van true price berekeningen beschikbaar die in het kader van een pilot met ondersteuning van de gemeente gratis beschikbaar zal worden gesteld. Hiermee halen we drempels weg voor bedrijven om met true pricing te experimenteren. Bedrijven krijgen een online training aangeboden.Met dit traject willen we beter zicht krijgen op behoeften en interesses bij bedrijven om daar in een vervolg op in te spelen.

Het college adviseert de raad het voorstel van het raadslid Hofland op alle punten over te nemen.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Hester van Buren
Wethouder bedrijfsvoering